

LÆREPLAN FOR KRISTNE FRISKOLER

OVERORDNET DEL

Til bruk i kristne skoler som er godkjent etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav a.

Godkjent av Utdanningsdirektoratet 19. juni 2020

Innhold

- A. Om overordnet del i læreplan for kristne friskoler
- B. Formålet med opplæringen i en kristen skole
  - B.1 Friskolelovens formålsparagraf
  - B.2 Skolens vedtekter
- C. Skolens kristne grunnlag og konsekvenser av grunnlaget
  - C.1 Skolens kristne grunnlag
  - C.2 Konsekvenser av skolens kristne grunnlag
- D. Kunnskapsløftet. Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen
  - D.1 osv (her følger innholdet i offentlig overordnet del)

A. Om overordnet del i læreplan for kristne friskoler

Forholdet til Kunnskapsløftets "Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen"

Kristne friskoler er opprettet for å gi hjelp til foreldre som ønsker en kristen oppdragelse og undervisning for sine barn, og for unge og voksne som ønsker en skolegang basert på et kristent livssyn. Skolene er åpne for alle og bygger på menneskerettighetene foreldrerett, religionsfrihet og samvittighetsfrihet (menneskerettsloven).

Dette dokumentet er godkjent til bruk for de skolene som har valgt å bruke læreplanverkets (Kunnskapsløftets) "Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen" og som vil understreke og synliggjøre hvordan forståelsen av dette blir preget av skolens kristne grunnlag (jfr forskrift til friskoleloven § 2A-2). Dokumentet inneholder både læreplanverkets overordnede del (pkt D) og en innledning til denne som setter den inn i en kristen ramme (pkt C).

Læreplanverket (pkt D nedenfor) henviser til opplæringslovens formålsparagraf. Friskolene er ikke forpliktet på denne, men på friskolelovens formålsparagraf. Verdiene i opplæringslovens formålsparagraf er ikke i strid med friskolelovens formålsparagraf eller kristne verdier generelt. Disse verdiene vil her bli satt inn i en overordnet kristen ramme.

B. Formålet med opplæringen i en kristen skole

Følgende to dokumenter presiserer en kristen friskoles formål:

B.1 Friskolelovens formålsparagraf

B.2 Skolens vedtekter

I tillegg til friskolelovens formålsparagraf har hver skole sine vedtekter der skolens formål presiseres.

C. Skolens kristne grunnlag og konsekvenser av grunnlaget

C.1 Skolens kristne grunnlag

Kristne friskoler er et alternativ til offentlig skole og vil ha en tydeligere kristen forankring enn opplæringslovens bestemmelse om å "byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon" (oppl. § 1-1 andre ledd). Kristen gudstro og kristen etikk vil gjennomsyre skolens liv og innhold. Den overordnede delen i læreplanverket vil i disse skolene forstås ut fra det kristne livssyn som skolene bygger på og vil formidle, og de felles verdiene vil bli forstått og begrunnet ut fra dette. Det følgende er momenter i kristen tro som er viktige å ha med seg inn i forståelsen av læreplanverkets overordnede del.

- En overbevisning om at kristen tro uttrykker sannheten om den treenige Gud, verden, mennesket og fremtiden, slik den apostoliske trosbekjennelsen legger til grunn.

- Gud har skapt og opprettholder verden. Mennesket er ikke bare en del av naturen, det er i en særstilling som skapt i Guds bilde og til fellesskap med ham. Gud har gitt mennesket ansvar for å forvalte skaperverket.

- Hvert menneske er skapt som en integrert helhet av kropp, sjel og ånd, er villet og elsket av Gud og har en ukrenkelig verdi.

- Forholdet til Gud, medmennesker og verden ble ødelagt da mennesket vendte seg bort fra Gud. Jesu Kristi død og oppstandelse gjenopprettet dette forholdet og gir frelse og evig liv.

- Bibelen gir kunnskap om Gud og hans frelsesverk i Jesus Kristus. Dette er kunnskap som Gud har åpenbart og som vi ikke kan finne ut av oss selv.

- Kristen etikk er samfunnsbyggende og samfunnskritisk. Den har fokus på likeverd, nestekjærlighet, forvalteransvar og omsorg for de svake, og den setter rammer for rett og galt.

C.2 Konsekvenser av skolens kristne grunnlag

Ut fra skolens kristne grunnlag ønsker de kristne friskolene å understreke noen momenter som er viktige i forståelsen og praktiseringen av læreplanverkets overordnede del. Disse er ikke knyttet til bestemte formuleringer i læreplanverket, men til gjennomgående verdier og holdninger. Det gjelder både skolen som fellesskap og den enkelte ansatte som, i kraft av å være rollemodell, skal vise elevene skolens verdier i praksis. Lærernes engasjement for det skolen står for og vil formidle, påvirker elevenes interesse. Vi nevner seks momenter:

- Livssyn, enten det er religiøs tro eller et sekulært livssyn, er en grunnleggende del av menneskers identitet. Når skolen skal bidra til elevenes identitetsutvikling, vil trosdimensjonen være viktig. Skolen påvirker ut fra kristen tro, både i undervisning, oppdragelse og forkynnelse, en påvirkning som skjer med respekt for hver enkelt elev, deres foreldre/foresatte og bakgrunn.

- Verdier vil alltid ha sin rot i et livssyn. Kristen tro og kristent livssyn har som fundament at Gud har åpenbart sannheten om seg selv og oss, og at Gud henvender seg til det enkelte individ. Dette preger forståelsen og praktiseringen av verdier som respekt, toleranse, trosfrihet og likeverd. Skolen ønsker å påvirke elevene til å søke sannhet og til å vise respekt for mennesker som tror og tenker annerledes. Elevene utfordres til å reflektere og gjøre egne valg.

– Etisk bevissthet og refleksjonsevne er viktig, men ikke tilstrekkelig. Erfaring viser at menneskene ikke alltid gjør det de vet er godt og rett, derfor er vanedannelse og holdningsdannelse også nødvendig og en del av skolens oppgave. Både holdningsdannelse og refleksjon vil ha utgangspunkt i kristen etikk. Skolen skal gi elevene et realistisk bilde av verden, der nestekjærlighet kan fremelskes og egoisme og ondskap kan bekjempes.

- Forvalteransvaret er en del av Guds oppdrag til menneskene. Skolen skal skape bevissthet om bruk og vern av natur og ressurser og at menneskenes langsiktige behov og naturens egenverdi er viktige perspektiver. Skolen skal vise at forvalteransvaret er nært knyttet til rettferdig fordeling og hensynet til de som kommer etter oss.

- Kritisk tenkning skjer alltid ut fra et grunnsyn, vitenskapen og fornuften er ikke nøytrale. Det innebærer at på en kristen skole vil elevene lære å se etter livssynsmomenter som ligger til grunn for kunnskapen og også å bli bevisst grunnlaget for sin egen kritiske tenkning.

- Skolen skal legge til rette for at elevene kan oppleve at de har noe å bidra med ut fra den enkeltes gudgitte evner og til beste for fellesskapet. Skolen skal hjelpe elevene til å bli samfunnsborgere med fokus på hvordan de kan skape og ta vare på et samfunn som er godt for alle, også de svakeste, både individuelt og på samfunnsnivå.

D. Kunnskapsløftet. Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen

(Her følger innholdet i offentlig overordnet del)